

КАФЕДРА ТЕОРІЇ МУЗИКИ

Педагогічна практика з музично-теоретичних дисциплін

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво»
Музикознавство,
Композиція

Курс	2
Семестр	3,4

Статус Обов'язкова

ECTS	3
Годин	90
Практичні	34
Самостійна робота	56

Форма контролю Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Івко Анна Валеріївна, кандидатка мистецтвознавства, старша викладачка кафедри теорії музики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=nxPeB1cAAAAJ
e-mail	anna.ivko@gmail.com

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основним **змістом** курсу педагогічної практики є самостійне проведення студентами уроків сольфеджіо у класах музичної школи-студії при Національній музичній академії України під контролем педагога-консультанта та педагога-куратора. Протягом всього періоду практики студенти самостійно готуються до проведення уроків, ведуть журнали обліку відвідування та успішності, складають плани уроків та підбирають увесь необхідний матеріал. Практиканти вивчають відповідну навчальну та методичну літературу, створюють необхідні розробки окремих питань навчально-виховної роботи. Педагог-консультант надає допомогу студентам-практикантам у вигляді консультацій при обговоренні уроків на всіх стадіях їх проведення – від створення плану роботи на семестр (чверть, півріччя) до підготовки окремих форм навчальної роботи. Проблема адекватності слухового сприйняття може бути вирішена тільки за умови розвинутого музичного мислення, яке в процесі створення художнього змісту музики, що звучить, повинне спиратися на володіння конкретною стильовою системою твору. Таким чином, основна

Мета курсу полягає в наданні студентам історико-теоретичного та композиторського факультету (спеціалізації «Музикознавство», «Композиція») можливості реалізовувати на практиці здобуті фахові теоретичні та методичні знання і навички, які необхідні для майбутньої успішної педагогічної діяльності.

Завданням цієї практичної дисципліни є напрацювання студентами фахових навичок роботи з учнями молодших, середніх і старших класів ДМШ із застосуванням знань здобутих у курсі «Методики викладання музично-теоретичних дисциплін», основ психології та педагогіки. Одночасно студенти знайомляться з іншими чинниками організації навчально-виховного процесу.

Предметом курсу є виховання навичок самостійної роботи студента-педагога з групою учнів як одного із обов'язкових чинників складного комплексу професійних здібностей.

Об'єктом навчальної дисципліни є розвиток навичок володіння та використання майбутніми педагогами методик розвитку музичного слуху; вивчення і використання принципів викладання матеріалу в курсі сольфеджіо і теорії музики; знайомство із засадами планування навчального процесу через розробку календарно-тематичних планів; складання планів уроків; практичного оволодіння комплексом вправ, що використовуються в курсах сольфеджіо та теорії музики.

По завершенні практики студенти повинні **знати:**

- базові поняття курсу методики;
- складові музичного слуху;
- основні методики розвитку музичного слуху;
- базові форми роботи з сольфеджіо;
- основні принципи викладання матеріалу в курсі теорії музики;
- історію та теорію гармонії, основні форми роботи в курсі гармонії;
- основну теоретичну та методичну літературу з музично-теоретичних курсів;
- знати зміст підручників та посібників з курсів сольфеджіо, теорії музики, гармонії.

та **вміти:**

- володіти та користуватись методиками розвитку музичного слуху;
- знати і використовувати принципи викладання матеріалу в курсі теорії музики;
- знати і використовувати принципи викладання матеріалу в курсі гармонії;
- розробити календарно-тематичний-план;
- скласти план уроку;
- володіти комплексом вправ, що використовуються в курсах сольфеджіо, теорії музики, гармонії.

Структура навчальної дисципліни в обсязі одного року навчання визначається структурою обраного для практичної роботи плану занять і включає такі етапи, як планування роботи на рік і на одне заняття, планування контрольних та підсумкових заходів, проведення занять у відповідності до поставлених цілей.

Курс спирається на проведення практичних занять та самостійну роботу. Протягом всього періоду практики студенти готуються до проведення уроків, складають плани уроків, підбирають необхідний навчальний матеріал, ведуть журнали обліку відвідування та успішності. Практиканти вивчають відповідну навчальну та методичну літературу, створюють необхідні розробки окремих етапів навчально-виховної роботи. Педагог-консультант надає допомогу студентам-практикантам у вигляді консультацій при обговоренні уроків на всіх стадіях їх проведення – від створення плану роботи на семестр (чверть, півріччя) до підготовки окремих форм навчальної роботи.

ПЕРЕЛІК ТЕМ

Тематичний план курсу педагогічної практики повністю відповідає тематичному плану «Сольфеджіо» в обсязі одного року навчання та укладається на початку навчального року практикантом при сприянні та під контролем педагога-консультанта у відповідності до програми з сольфеджіо для ДМШ. Методичне забезпечення покладається на предмет «Методика викладання музично-теоретичних дисциплін».

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Практичні заняття.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Практичні заняття проводяться у змішаній формі (аудиторні та на платформі Zoom). Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання роботи практикантів здійснюється за результатами проведення ними уроків.

Система оцінювання

До уваги слід брати рівень методичного забезпечення уроку, форми роботи, використання музичних ілюстрацій, актуальність та відповідність підібраних для уроку навчальних посібників, ефективність роботи та якість знань учнів класу з яким працює практикант, його вміння спілкуватись із учнями, утримувати їх увагу та дисципліну на належному рівні, дисциплінованість самого практиканта та його зовнішній вигляд.

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Самостійна робота студента (підготовка до занять, робота в класі).	50
2.	Підготовка документації (плани, журнал, матеріали для уроків, звіт про роботу)	30
3.	Підсумковий контроль (залік, іспит)	20
4.	Всього	100

Критерії оцінювання

Оцінку «**відмінно**» **A (90-100)** заслуговує робота студента в разі коли:

- студент володіє глибокими і міцними знаннями, його підготовка до уроку свідчить про високий рівень здобутих навичок, цілісне засвоєння методичного та навчального матеріалу. Учнівські письмові завдання в разі неточності чи неохайності виправляються та коментуються. Студент володіє методичним та навчальним матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння та навички, застосовує їх на практиці. Всі учні залучені до активної роботи, виконують завдання без помилок. Урок проведений творчо, у належному темпі, логічно спланований, має високий художній та загальний рівень. Студент повністю готовий до самостійної роботи з класом.

Оцінку «**добре**» **B (82-90)** заслуговує робота студента в разі коли:

- Робота студента з учнями свідчить про добре володіння методикою, але він допускає деякі неточності та помилки, які виправляє самостійно. Володіння музичною термінологією та словарний запас є достатніми для розуміння учнями. Робота в класі виконується на належному рівні, грамотно, послідовно, логічно, але в ній є суттєві помилки. Учні виконують запропоновані завдання, але допущені неточності та помилки не виправляються ретельно, до повного усунення. Акуратності приділяється недостатньо уваги. Студент може працювати із класом, але потребує вдосконалення методичної підготовки.

Оцінку «**добре**» **C (74-81)** заслуговує робота студента в разі коли:

- рівень володіння музичною термінологією та словарний запас студента, є недостатніми для розуміння учнями. Робота в класі виконується на добром рівні, грамотно, послідовно, логічно, але містить багато суттєвих помилок. Учні виконують запропоновані завдання, допускаючи неточності та помилки, яким не надається достатньо уваги. Студент може

працювати із класом, але потребує обов'язкового вдосконалення методичної та організаційної підготовки.

Оцінку «задовільно» **D (64-73)** заслуговує робота студента в разі коли:

- студент володіє певними навичками та вміннями але виявляє недостатнє знання музичної термінології, словарний запас обмежений, що викликає необхідність додаткових запитань і уточнень. Робота з учнями відповідає середньому рівню якості, але при цьому основні форми роботи – нижче задовільного рівня, із значною кількістю помилок. Робота в класі неактивна, малоцікава. Запропоновані форми роботи виконуються учнями на посередньому рівні. Студент може бути допущений до наступних занять при умові серйозної всебічної підготовки та усуненні всіх вказаних недоліків.

Оцінку «задовільно» **E (60-63)** заслуговує робота студента в разі коли:

- студент виявив фрагментарне володіння певними навичками та вміннями, виявляє недостатнє знання музичної термінології, словарний запас обмежений, що викликає додаткові запитання і вимагає виправлення. Робота з учнями не відповідає достатньому рівню якості, при цьому основні форми роботи – нижче задовільного рівня, із значною кількістю помилок.

Оцінку «незадовільно» **FX (35-59)** заслуговує робота студента в разі коли:

- його навички та вміння сформовані на частковому елементарному рівні. Робота в класі демонструє велику кількість помилок, що свідчить про відсутність обов'язкових елементарних навичок. Студент не володіє термінологією, його словарний запас обмежений і не дає можливості викласти думку зрозумілою учням мовою. Урок проведений на низькому рівні, з великою кількістю методичних помилок, які свідчать про слабку підготовку і незадовільне засвоєння необхідних знань. Студент не готовий до подальшої самостійної роботи та повинен проходити педпрактику повторно, щоб бути допущеним до повторного складання.

Оцінку «незадовільно» **F (1-34)** отримує студент в разі коли:

- студент не відвідував занять, не брав участі у навчальному процесі.

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аєрова Ф. Практичні поради з методики викладання сольфеджіо. – К., 1974.
2. Аєрова Ф. Форми домашньої роботи по курсу сольфеджіо і гармонії // Методичні розробки з питань викладання музично-теоретичних дисциплін в музичних училищах. – К., 1968.
3. Афоніна О. Сольфеджіо (1–7 клас). Навч.посібник. К.: Мелосвіт 2006.
4. Блинський Є. Музичний диктант / Є. М. Блинський, В. М. Олендарьов – К.: Музична Україна, 1977. – 176 с.
5. Бондаренко, Т. Про творчий підхід до вивчення музично-теоретичних предметів .Дослідження, досвід, спогади : збірник наукових і науково-методичних праць професорсько-викладацького колективу школи та Академії / Міністерство культури і мистецтв України, Київська середня спеціальна музична школа імені М. В. Лисенка при Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського. Київ, 1999. Випуск 1. С. 182-193.
6. Глушков П., Красовська Є. Елементарна теорія музики. – К., 1961.
7. Дяченко М., Котляревський І., Полянський Ю. Теоретичні основи виховання та навчання в музичних навчальних закладах. – К.: Музична Україна, 1987.
8. Методика викладання музично-теоретичних і музично-історичних предметів. – К., 1983.
9. Писаревський А. Музичні диктанти. – Київ, 1969.
10. Писаревський А. Сольфеджіо. – Київ, 1963.

11. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики. – К., 2004.
12. Смаглий Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики. –Харків, 1998.
13. Столова Є. Про розвиток гармонічного слуху // Методичні розробки з питань викладання музично-теоретичних дисциплін в музичних училищах. – К., 1968.
14. Тіц М. Деякі питання викладання курсу сольфеджіо // Тіц М. Про сучасні проблеми теорії музики. – К., 1976.
15. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо для 1-4 класів ДМШ. – К.: Музична Україна, 1987.
16. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо для 5 класу ДМШ. – К.: Музична Україна, 1983.
17. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо для 6 класу ДМШ. – К.: Музична Україна, 1988.
18. Флис В., Якубяк Я. Сольфеджіо для 7 класу ДМШ. – К.: Музична Україна, 1982.
19. Якубяк Я. Деякі вправи з сольфеджіо. – К., 1972.